

des tissus, réduisant ainsi l'oxygénation et la nutrition des tissus.¹¹

Idéalement, à côté de ces études de cas, il est nécessaire de réaliser des essais contrôlés randomisés en aveugle. Mais c'est très compliqué pour un traitement ostéopathique car il est difficile de mettre « en aveugle » l'ostéopathe qui effectue le traitement. De plus, nous évaluons les dysfonctionnements somatiques de chaque patient de manière individuelle et globale plutôt que de façon standardisée, en traitant le corps dans son ensemble et jamais comme une seule entité pathologique. Malgré cela, les connaissances actuelles laissent à penser qu'un traitement

ostéopathique peut être une option thérapeutique viable et efficace pour certaines personnes souffrant de gastroparésies. Heineman va même jusqu'à dire que le traitement ostéopathique devrait être considéré comme une option de traitement primaire pour les patients, plutôt qu'un traitement d'appoint au traitement médical.¹³

REMERCIEMENTS

Mes remerciements à madame L qui a accepté la publication de son cas ainsi qu'à Patrick van Dun pour sa guidance et son suivi dans l'écriture de cette étude de cas.

« Il serait intéressant de mener davantage de recherches cliniques sur l'effet des soins ostéopathiques pour les patients atteints de gastroparésie. »

CASUS 2

Het belang van slaaphygiëne

In het kader van het artikel over een "multidisciplinaire aanpak van insomnia" in onze rubriek ExpertsTalk, tracht ik met deze verkorte casus een lans te breken voor de nodige opmerkzaamheid in de osteopathische praktijk voor een goede slaaphygiëne en de mogelijke gevolgen van insomnia.

Patrick van Dun

CASUS

Mevrouw G.C., 56 jaar, goudsmid als beroep en moeder van een dochter. Rijdt paard en heeft daarenboven een druk sociaal leven.

Voorgeschiedenis van een morbus Scheuermann en een lichte vorm van bilaterale heupdysplasie. Obesitas en neemt sinds 2021 een ACE-inhibitor voor hypertensie. Sinds 2017 komt G.C. sporadisch al eens op consultatie, meestal na een val van haar paard.

Sedert 10.2023 komt ze wat regelmatig op consultatie voor nek-, en thoracale pijnen na oorspronkelijk weer een val van haar paard. Onderliggend heeft ze steeds weer laaglumbale klachten met uitstraling naar de linker gluteusregio en pijnen in de beide knieën, meestal mediaal.

KLINISCHE BEVINDINGEN EN BEHANDELING

Patiënte ligt steeds met een lichte flexie in de beide heupen op de behandelbank. Ondanks

haar Scheuermann en haar rugklachten worden er vrijwel geen bewegingsbeperkingen vastgesteld bij bewegingstesten van de wervelzuil en ledematen. De flexie in de beide heupen is eerder een gevolg van een spanning in de anterieure spierketen dan een beperking ter hoogte van het heupgewricht. Opvallend is wel de grote spanning ter hoogte van de drie bladen van Glénard, waarbij vooral het mesenterium zeer pijnlijk is. Samen met de pijnlijke linkerfossa iliaca zou dit verantwoordelijk kunnen zijn voor de laaglumbale klachten met uitstraling naar de linker gluteusregio.

VERLOOP EN RESULTATEN

Het gaat na een behandeling steeds weer opmerkelijk beter (steeds tot minstens 50% van de oorspronkelijke pijnklachten) maar de laatste maanden heeft ze het gevoel dat er overal in het lichaam wel steeds iets is dat pijn doet. Het gehele lichaam voelt ook stijf aan. Omdat deze diffuse klachten na drie behandelingen toch

LENTEPROMO DE PRINTEMPS

GYMNA.PRO MET PROGRESSIEVE KUSSENS
GYMNA.PRO À COUSSINS PROGRESSIFS

Gymna Stability Profile
↓
Gymna Stability Profile

Constant Patient Position

Ergomax gezichtskussen
coussin facial doux

Progressieve osteopathie kussens
Coussins progressifs d'ostéopathie

'One click' 2 armsteunen samen
2 accoudoirs ensemble

LENTEPROMO +
CADEAU € 496

PROMO DE PRINTEMPS +
CADEAU € 496

CADEAU

U krijgt de opties 'kussenverwarming' en 'premium kunstleder' GRATIS!
Een cadeaupakket van € 496 bovenop de lentepromo!

Les options 'coussin chauffant' et 'cuir artificiel premium' vous sont offertes GRATUITEMENT ! Un pack cadeau de € 496 en plus de la promo de printemps !

Interesse? Intéressé(e) ?

Maak NU een afspraak met uw vertegenwoordiger. Of contacteer onze klantendienst.
Prenez MAINTENANT rendez-vous avec votre délégué. Ou contactez notre service clientèle.

INSPIRATIESHOWROOMS / SHOWROOMS D'INSPIRATION

Diepenbeek - Groeningenweg 19
Gentbrugge - Jan Samijnstr. 23
Brussel-Zaventem - Imperiastr. 16 A

089 510 550
info@gymna-barthels.be

gymna
www.gymna.be

Lentepromo tot 30-04-'24. Promo de printemps jusqu'au 30-04-'24.

blijven terugkomen, besloot ik om mijn anamnese wat grondiger uit te voeren en te blijven doorvragen over zaken die reeds meermaals werden besproken. Op die manier verneem ik dat mevrouw G.C. gedurende de laatste 10 jaar slecht inslaapt en dan maar 's nachts terug aan het werk gaat om dan tegen het ochtendgloren een korte slaap te hebben voordat de dag voor haar begint. Op die manier slaapt ze slechts enkele uren per nacht en probeert in het weekend bij te slapen door tot na de middag in bed te blijven. Blijkbaar heeft het gehele gezin zich aangepast aan dit dagverloop en behoort dit inmiddels tot de normaliteit.

Na een gesprek over dit afwijkend slaap-waakverloop hebben we enkele prioriteiten besproken om tot een betere slaap te komen. Na drie weken zich gehouden te hebben aan het vooropgestelde schema dat elementen bevatte uit de wetenschappelijke literatuur en was aangepast op haar situatie¹⁴ (en die deels ook beschreven zijn in het ExpertsTalk artikel), kwam mevrouw G.C. terug op consultatie. Tot haar grote verbazing en dit van haar familie, had ze na een week terug een normaal slaappatroon en was ze verlost van haar alledaagse spierstijfheid, had terug volop energie en beleefde haar leven op een totaal andere manier. Ze had geen knie-, nek- en thoracale pijnen meer. De laaglumbale klachten waren,

hoewel beter, nog steeds aanwezig maar de uitstraling naar de linker gluteusregio was verdwenen.

CONCLUSIE

Ondanks de verbetering van haar klachten na osteopathische zorg was er oorspronkelijk geen afdoende blijvende verbetering waarneembaar. Het slaap-waak ritme dat de patiënte inmiddels voor normaal zag, maar waarschijnlijk voor een algemeen laagdrempelige ontstekingsstoestand zorgde en tegelijkertijd de gezinssituatie onder druk zette, zorgde voor een constante belasting (allostatische belasting). De regulatie tot een normaal slaap-waak ritme zorgde bij mevrouw G.C. voor een enorme daling van deze allostatische belasting waardoor haar lichamelijke klachten er duidelijk minder door werden en haar gezinssituatie erop vooruit ging. Ik kijk uit naar het mogelijk effect hiervan op haar bloeddruk.

PATIËNTTOESTEMMING

Een geschreven geïnformeerde toestemming werd verkregen van de patiënt ter publicatie van deze gevalsbespreking.

"De regulatie tot een normaal slaap-waak ritme zorgde voor een enorme daling van de allostatische belasting en haar lichamelijke klachten werden duidelijk."

1. Parkman HP, Hasler WL, Fisher RS. American Gastroenterological Association. American Gastroenterological Association technical review on the diagnosis and treatment of gastroparesis. *Gastroenterology*. 2004 Nov;127(5):1592-622
2. Shakil A, Church RJ, Rao SS. Gastrointestinal complications of diabetes. *Am Fam Physician*. 2008 Jun 15;77(12):1697-702
3. Bell RA, Jones-Vessey K, Summerson JH. Hospitalizations and outcomes for diabetic gastroparesis in North Carolina. *South Med J*. 2002 Nov;95(11):1297-9
4. Horowitz M, Su YC, Rayner CK, Jones KL. Gastroparesis: prevalence, clinical significance and treatment. *Can J Gastroenterol*. 2001 Dec;15(12):805-13
5. Ducrotte P. Physiologie de la vidange gastrique. Département d'Hépatogastroentérologie et de Nutrition (CHU Rouen). studylibfr.com/doc/2258453/physiologie-de-la-vidange-gastrique

6. Kozlowitz S, Cole P, Kornreich C. The polyvagal theory : overview and current limitations. *Revue Medicale de Bruxelles*. 2021 Jan; 42(1):35-40
7. Pilichiewicz AN, Horowitz M, Holtmann GJ, Talley NJ, Feinle-Bisset C. Relationship between symptoms and dietary patterns in patients with functional dyspepsia. *Clin Gastroenterol Hepatol*. 2009 Mar;7(3):317-22
8. Schvarcz E, Palmér M, Aman J, Horowitz M, Stridsberg M, Berne C. Physiological hyperglycemia slows gastric emptying in normal subjects and patients with insulin-dependent diabetes mellitus. *Gastroenterology*. 1997 Jul;113(1):60-6
9. Dumitrascu DL, Weinbeck M. Domperidone versus metoclopramide in the treatment of diabetic gastroparesis. *Am J Gastroenterol*. 2000 Jan;95(1):316-7
10. Horowitz M, Su YC, Rayner CK, Jones KL. Gastroparesis: prevalence, clinical

significance and treatment. *Can J Gastroenterol*. 2001 Dec;15(12):805-13.

11. Van Ravenswaay VJ, Hain SJ, Sierra Grasso and Shubrook JH. Effect of osteopathic manipulative treatment on diabetic gastroparesis. *Journal of Osteopathic Medicine* 2015 Jul 115(7):452-8
12. Kuchera ML, Kuchera WA. *Osteopathic Considerations in Systemic Dysfunction*. 2nd ed. Columbus, Ohio: Greydon Press; 1994
13. Heineman K. An Osteopathic Manipulative Treatment (OMT) Evaluation and Treatment Protocol to Improve Gastrointestinal Function. *The Journal of American Academy of Osteopathy* 2022 Jun; 32(2): 34-44
14. Laureys S. Het no-nonsense slaapboek: met wetenschappelijk gefundeerd slaapadvies voor elke leeftijd en elk probleem. *Borgerhoff & Lamberigts nv*. 2022.